

PRATIK DERS

Fjalori i shtëpisë

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës shqipe

Dhomat, orënditë, pajisjet dhe foljet e punëve të shtëpisë.

Fjalori i shtëpisë

Shtëpia është fusha e parë leksikore që mëson çdo folës i ri i një gjuhe, sepse fjalët e saj përsëriten çdo ditë. Ky mësim i grupon ato sipas **hapësirës**, **objektit** dhe **veprimit**.

Dhomat dhe hapësirat

Hapësira	Çfarë bëjmë atje	Orendi dhe pajisje
dhoma e gjumit	flemë, pushojmë, vishemi	krevat, dyshek, jastëk, bataniye, garderojë, komodinë
dhoma e ndenjes	presim miq, shohim televizor	divan, kolltuk, tavolinë e ulët, raft, tapet
kuzhina	gatuajmë, hamë	frigorifer, furrë, lavaman, dollap, tenxhere, tigan
dhoma e ngrënies	hamë së bashku	tavolinë, karrige, bufe
banjoja	lahemi, rregullohemi	dush, vaskë, pasqyrë, peshqir, lavatriçe
ballkoni	marrim ajër, thajmë rrobat	karrige, vazo lulesh, tel rrobash
korridor	kalojmë nga një dhomë në tjetrën	varëse rrobash, raft këpucësh
bodrumi / papafingoja	ruajmë sende	arka, rafte, vegla
oborri / kopshti	pushojmë, kultivojmë	pemë, lule, tryezë kopshti

Objektet e përditshme

- **Në kuzhinë:** pjatë, gotë, filxhan, lugë, pirun, thikë, tenxhere, tigan, çajnik, peshqir kuzhine.
- **Në dhomë:** çarçaf, bataniye, perde, tapet, llambë, dritare, derë, prizë, çelës drite.
- **Pajisje elektrike:** frigorifer, furrë, lavastovilje, lavatriçe, fshesë me korrent, kondicioner, hekur.
- **Vegla:** çekiç, kaçavidë, gozhdë, shkallë, darë.

Foljet e punëve të shtëpisë

Folja	Bashkëlidhja tipike	Shembull
gatuaj	gatuaj drekën / darkën	Nëna gatuan darkën.

Folja	Bashkëlidhja tipike	Shembull
laj	laj enët / rrobat / dyshtemenë	Laj enët pas darkës.
fshij	fshij pluhurin / dyshtemenë	Të shtunave fshij dyshtemenë.
rregulloj / ndreq	rregulloj krevatin / dhomën	Rregulloj krevatin çdo mëngjes.
hekuros	hekuros këmishat	Hekuros këmishat e punës.
var	var rrobat	I vara rrobat në ballkon.
ndez / fik	ndez dritën, fik televizorin	Fike dritën, të lutem.
hedh	hedh plehrat	Kush i hedh plehrat sot?

Përshkrimi i një shtëpie

Për të përshkruar një banesë, kombino **numërorë**, **mbiemra** dhe **parafralë vendi**:

«Banoj në një apartament **të vogël** me **dy dhoma**, në katin **e tretë**. Kuzhina është **përballë** derës, dhoma e gjumit **në të djathtë** dhe ballkoni **pas** dhomës së ndenjes. **Nën** dritare kam një tavolinë pune dhe **mbi** të një llambë të vogël.»

Fjalët sinjalizuese

Parafralët e vendit janë çelësi i kësaj teme: **në** (në kuzhinë), **mbi** (mbi tavolinë), **nën** (nën krevat), **pranë / afër** (pranë dritares), **midis** (midis divanit dhe raftit), **përballë** (përballë derës), **brenda / jashtë**.

Gabimet e zakonshme

Gabim	Saktë	Pse
dhoma e fjetjes	dhoma e gjumit	forma e njohur dhe e normuar
Jam në banjë për dhomën	Jam në banjo.	<i>banjoja</i> = dhoma; <i>banjë</i> = veprimi i larjes
tenxhere për skuqje	tigan	tenxherja është e thellë, për zierje
Jam në kuzhinë e re.	Jam në kuzhinën e re.	emri i përcaktuar merr trajtën e shquar
lava rrobat në lavastovilje	... në lavatrice	lavastovilja lan enët

Provo vetë

1. Frigoriferi ndodhet në _____. (kuzhinë)
2. Çelësat janë ____ tavolinë. (mbi)
3. Çdo mëngjes ____ krevatin. (rregulloj)
4. Rrobat i thaj në _____. (ballkon)

Burime dhe referenca

- Gramatika e gjuhës shqipe I – Morfologjia, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- Gramatika e gjuhës shqipe II – Sintaksa, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.

- *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe*, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 1973.
- *Fjalori i gjuhës shqipe*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2006.

ENGLISH FOR LIFE